

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Els europeus ens la juguem

El capitalisme digital dels magnats fa forat

El dijous passat escrivia al diari *La Mañana* de Lleida que compartia l'opinió del director de l'oficina del *New York Times* a París en el sentit que el resultat anunciat de les eleccions presidencials americanes posava en perill la democràcia als Estats Units.

Dues setmanes abans dels comicis Josep Ramoneda feia al diari *Ara* una anàlisi molt encertada de la influència de l'aristocràcia del diner en les eleccions presidencials americanes: “Els grans magnats americans del capitalisme financer i digital, amb capacitat de penetració gairebé arreu, tenen una tendència a la incontinència, una expressió d'impunitat a l'hora de mostrar el seu poder i exhibir la seva omnipotència, que encaixa en el nou sistema de comunicació global i que xoca amb la natural tendència a la contenció de les figures del capitalisme europeu, en què el plaer de fer soroll no havia penetrat gaire. Naturalment, aquest espectacle el lideren els que per la via digital estan aconseguint una incidència gairebé universal. Les seves formes deixen entreveure que per a ells no hi ha límits. Elon Musk ha portat a l'extrem aquest exhibicionisme en la seva campanya per fer guanyar Trump, és a dir, per tenir un ninot a la Casa Blanca.

Tanmateix, aquest exhibicionisme té una virtut: no enganya, diuen el que pensen i el que volen. No tenen vergonya perquè creuen que ningú s'atrevirà a plantar cara. Una escenifi-

ficació de la insolència que no fa riure perquè va de veritat.”

Les institucions americanes estan molt marcades per la inèrcia conservadora.

I els republicans juguen amb avantatge perquè el sistema electoral d'elecció del legislatiu i l'executiu està molt desequilibrat en la mesura que els estats més despoblats i més conservadors estan clarament sobrerrepresentats.

Més de la meitat dels electors ha elegit de forma democràtica un dèspota

L'any 2016 Trump va guanyar la presidència malgrat treure 2,8 milions menys de vots que Hillary Clinton.

Fa nou anys que la gent que dona suport a Trump va iniciar la seva increïble primera marxa vers la Casa Blanca, desafiant tots els pronòstics i les regles dels manuals de ciència política.

En aquesta campanya s'ha vist la capacitat de l'antic president Trump d'assumir l'enuig de les classes populars contra les elits i això explica el lligam visceral que s'ha instal·lat entre Trump i els seus partidaris.

Millo Morris, un cantant d'òpera afroamericà que feia campanya pel candidat republicà, declarava el 30 d'octubre a *Le Figaro* que Trump “(...) fins i tot quan diu coses falses, és sincer i autèntic, contràriament

als polítics amb guió après. Els seus partidaris connecten amb ell al nivell dels budells.”

Aquest fenomen podria explicar que, malgrat que el nombre de persones desocupades és baix, la inflació s'ha reduït i les inversions augmenten, hi ha molts americans que tenen una sensació inversa.

Aquesta sensació ha fet bascular el vot de sectors tradicionalment votants del partit demòcrata com són els *latinos* i els afroamericans.

El resultat és tanmateix clar perquè aquesta vegada Trump ha guanyat tant en el vot popular com en el nombre de representants que han de votar com a “grans electors” el president.

Sabem tots quina mena de president serà Trump, amb un vicepresident –J. D. Vance– conegut per la seva misogínia i el seu catolicisme integrista, un president autoritari i dèspota.

És a dir, que més de la meitat dels electors americans han donat el seu vot a una persona abominable, amb 34 condemnes penals, han elegit democràticament un dèspota i, com escrivia Douglas Kennedy, “això podria significar el final de la democràcia constitucional americana.”

Aquest resultat és crucial –i dolent– per a la Unió Europea, on l'amenaça autoritària creix dia a dia i un nou govern de Trump li pot donar una empena definitiva. Com diu Josep Ramoneda no hem d'oblidar “que ara mateix només un 30% dels ciutadans del món viuen en democràcia.”